

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งมีทั้งสิ้นหก วัตถุประสงค์โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของปัญหาด้านฉลากและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร เลขที่ 61/1 หมู่ที่ 5 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัด สงขลา พบว่ามีการใช้ฉลากที่แสดงรายละเอียดของข้อมูล ส่วนประกอบและวิธีการใช้ที่ไม่ครบถ้วน นอกจากนั้นตราสินค้ายังไม่มีความโดดเด่นไม่สามารถแสดงเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งฉลากและบรรจุภัณฑ์ไม่มีความสอดคล้องไม่สัมพันธ์กัน เกิดเป็นรอยย่น ทำให้ไม่สะอาดตา และไม่ดึงดูดผู้บริโภค

ภาพที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

วัตถุประสงค์ที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร เลขที่ 61/1 หมู่ที่ 5 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา โดยวิธี SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์ทำให้ได้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค โดยมีรายละเอียดคือ

จุดแข็ง

- 1.ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร ใช้วัตถุดิบ คือ สมุนไพรเป็นส่วนผสมที่ปราศจากสารเคมีและไม่ใช้วัตถุกันเสีย
- 2.วัตถุดิบในการผลิต ส่วนใหญ่ทางกลุ่มปลูกเองและหาได้ง่ายในท้องถิ่น ทำให้ช่วยลดต้นทุนในการผลิตได้มากอีกทั้งยังใช้วัตถุดิบมีมาตรฐานเกรดเอในการผลิต
- 3.สมาชิกในกลุ่มมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านการคัดเลือกวัตถุดิบในการผลิต ตลอดจนมีประสบการณ์สูงในการผลิตเครื่องสำอางสมุนไพร

จุดอ่อน

- 1.ฉลากยังไม่รายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วน และไม่สามารถดึงดูดใจผู้บริโภค
- 2.ลักษณะตัวบรรจุภัณฑ์มีสภาพไม่มีมูลค่าเทียบกับตัวผลิตภัณฑ์
- 3.ไม่มีเครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิต ทำให้การผลิตล่าช้าและผลิตได้จำนวนน้อย
- 4.ตัวฉลากและบรรจุภัณฑ์ไม่มีความสอดคล้องโดยมีรอยย่นมองดูไม่สวยงาม
- 5.ตัวบรรจุภัณฑ์ไม่มีความคงทน

โอกาส

- 1.ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร มีศักยภาพสามารถพัฒนาไปสู่สินค้า OTOP ได้
- 2.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องสำอางสมุนไพร ฯ ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง
- 3.ผู้บริโภคในปัจจุบันนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสมุนไพรมีมากขึ้นตามกระแสการรักสุขภาพ

อุปสรรค

- 1.สินค้าเครื่องสำอางสมุนไพรบางชนิดยังไม่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 2.ช่องทางการจัดจำหน่ายเครื่องสำอางสมุนไพร ไม่ครอบคลุมทุกรูปแบบ
- 3.วัตถุดิบเกรดเอมีราคาแพงหายากและการสั่งซื้อลำบาก ทำให้บางครั้งวัตถุดิบไม่เพียงพอกับปริมาณการผลิต

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อหาและนำแนวทางการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ไปสู่การปฏิบัติของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร เลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเขาเขารูปช้าง อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา มีลักษณะเป็นการประกอบกิจกรรม โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 1 วางแผนเตรียมการ จัดโครงการอบรมภายใต้ ชื่อ “ ออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างไรให้ได้กำไรสูงสุด ” โดยเป็นการจัดอบรมและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์จากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุล ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุล ในเดือน สิงหาคม 2550 โดยมีสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเข้าร่วมอบรมจำนวน 30 คน และมีวิทยากรสองท่าน คือ นายรามศ รัตนอรุณ ผู้จัดการธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ศูนย์ปัตตานีและนางขนิษฐา พลเพชร อาจารย์จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา เป็นผู้บรรยายเกี่ยวกับการจัดหาแหล่งเงินทุนและการออกแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 2 ดำเนินการอบรม ให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ และร่วมกันออกแบบป้ายฉลาก และบรรจุภัณฑ์ โดยมีนางขนิษฐา พลเพชรเป็นที่ปรึกษาในการออกแบบ

กิจกรรมที่ 3 ตัดสินใจและจัดทำป้ายฉลากและบรรจุภัณฑ์ใหม่จากการที่ได้ร่วมกันออกแบบระหว่างผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ

กิจกรรมที่ 4 ทดลองใช้ป้ายฉลากและบรรจุภัณฑ์ใหม่โดยฉลากมีความสมบูรณ์ในด้านมีการแสดงรายละเอียด วิธีใช้ และส่วนประกอบอย่างครบถ้วน นอกจากนั้นยังได้ตราสินค้าในรูปแบบใหม่ ซึ่งเพิ่มความสามารถในการแสดงเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร คือ “ตราจิงแดง” ได้มากขึ้น หลังจากนั้นนำไปวางจำหน่ายเพื่อทดลองตลาด ระหว่างทดลองตลาดมีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจต่อรูปแบบฉลาก และบรรจุภัณฑ์ใหม่จากผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรโดยใช้แบบสอบถาม

ภาพที่ 3 การอบรมเรื่องออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างไรให้ได้กำไรสูงสุด

วัตถุประสงค์ที่ 4 ประเมินผลการปฏิบัติในการพัฒนาด้านบรรจุกณ์ท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ ผลที่ได้คือ มีบรรจุกณ์ท์รูปแบบใหม่ตามต้องการ และได้นำไปจำหน่ายเพื่อเป็นการทดลองตลาด ระหว่างทดลองตลาดมีการเก็บข้อมูล ความพึงพอใจต่อรูปแบบฉลากและบรรจุกณ์ท์ใหม่ จากผู้บริโภคนที่ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร โดยใช้แบบสอบถาม ที่มีเกณฑ์วัดระดับความพึงพอใจ (rating scale) จากกลุ่มผู้บริโภคนจำนวน 50 คน โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows ในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งได้ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคนด้านรูปแบบบรรจุกณ์ท์

ข้อมูล	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของบรรจุกณ์ท์	50	3.6800	.76772	มาก
สีฉันทันของแบบจุกณ์ท์	50	3.5600	.67491	มาก
รูปทรง ขนาด	50	3.7800	.73651	มาก
ความแข็งแรงคงทน	50	3.8600	.90373	มาก
ความสะดวกในการขนส่ง	50	3.8600	.92604	มาก
ความทันสมัย	50	3.7600	.95959	มาก
การเก็บรักษา	50	3.9000	.83910	มาก
ความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	50	3.8000	.78246	มาก
Valid N	50			

ตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านฉลากและบรรจุภัณฑ์

ข้อมูล	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของฉลาก	50	3.6200	.80534	มาก
สะดวก	50	3.8600	.78272	มาก
ความชัดเจนของฉลาก	50	3.9200	.82906	มาก
ความสะดวกในการติดต่อ	50	3.8600	.80837	มาก
ความเหมาะสมของฉลาก	50	3.7800	.81541	มาก
สีสันทของฉลาก	50	3.5600	.76024	มาก
ความคงทนของฉลาก	50	3.9400	.97750	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม	50	3.9600	1.00934	มาก
Valid N	50			

เกณฑ์การประเมินค่า

4.51 - 5.00	ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	ความพึงพอใจระดับมาก
2.51 - 3.50	ความพึงพอใจระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	ความพึงพอใจระดับน้อย
0.00 - 1.50	ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

จากประมวลผล พบว่าผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70 อยู่ในช่วงอายุ 21 - 35 ปี และมีช่วงระดับรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท โดยพฤติกรรม การตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคจะดูที่คุณภาพสินค้า ลักษณะ รูปแบบ ฉลากและบรรจุภัณฑ์เป็นหลัก จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้เครื่องสำอางสมุนไพรในด้าน ฉลากและบรรจุภัณฑ์หลังการพัฒนาออกแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์ใหม่ ผู้ใช้เครื่องสำอางสมุนไพร มีความพึงพอใจกับฉลากและบรรจุภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น